Wychodzi raz w tygodniu. Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ROK XX. Kraków, dnia 13 lutego 1937 r. Numer 6.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Terminy protestowania weksli w obrocie pocztowym

Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Sprawiedliwości co do wykładni artykułów 44 i 72 prawa wekslowego z 1936 r., Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządziło, aby urzędy i agencje pocztowe protestowały wystawione po dn. 30 czerwca 1936 r. weksle, płatne w oznaczonym dniu albo w pewien czas po dacie lub po okazaniu — zależnie od nadejścia wekslu — w jednym z dwóch dni powszednich, następujących po dniu płatności. Wyjaśniono przy tym urzędom pocztowym, że za dzień płatności należy uważać wynikający z wekslu termin jego płatności lub, jeżeli termin płatności przypada na dzień świąteczny, najbliższy dzień powszedni.

Wobec tego pierwszy z trzech dni powszednich, przeznaczonych na przedstawienie wekslu do zapłaty, jako dzień jego płatności, będzie w każdym wypadku wolny od protestu, na którego dokonanie pozostają do dyspozycji dwa następne dni powszednie.

Unormowanie sprzedaży znaczków stemplowych

Celem unormowania sprawy sprzedaży znaczków stemplowych wydało Ministerstwo Skarbu dnia 18. I. 1937 r. okólnik L. D. V. 50301/5/36. Na podstawie tego okólnika z osób prawnych, zezwolenia na sprzedaż znaczków stemplowych mogą otrzymać tylko te, których statut przewiduje prowadzenia handlu jako główne zadanie (np. spółdzielnie spożywców, kółka rolnicze). Nie mogą natomiast otrzymać takiego zezwolenia zrzeszenia, do których zadań nie należy handel, jak stowarzyszenia filantropijne, stowarzyszenia urzędników i t. p.

Jeżeli tego rodzaju osoby prawne dokonują obecnie sprzedaży znaczków stemplowych, urzędy skarbowe powinny wypowiedzieć i cofnąć udzielone im zezwolenie.

Ministerstwo Skarbu wyklucza również obejście tego przepisu przez prowadzenie dystrybucji przez osobę fizyczną, która dochód swój przekazuje osobie prawnej. W tym wypadku należy także cofnąć zezwolenie.

Drugim zagadnieniem jest sprawa sprzedaży znaczków stemplowych przez dystrybutorów w lokalu urzędu państwowego. Sprzedaż taka jest dopuszczalna w razie stwierdzenia przez przełożonego urzędu, że 1) sprzedaż znaczków stemplowych jest pożądana w danym lokalu; 2) sprzedaż przez dystrybutora będzie pożyteczniejsza, niż sprzedaż dokonywana przez urząd we własnym zakresie. Przy czym dystrybutorem nie może być funkcjonariusz danego urzędu.

Jako kryterium w powyższym zagadnieniu może być tylko jak najdalej idące ułatwienie publiczności zaopatrywania się wznaczki stemplowe.

Wszelkie urzędy państwowe winny do końca marca 1937 r. oświadczyć właściwemu urzędowi skarbowemu, czy zamierzają prowadzić sprzedaż znaczków stemplowych we własnym zakresie czy też za pośrednictwem dystrybutora.

Dworce kolejowe, autobusowe, lotnicze i urzędy pocztowe nie uważa się za lokale urzędowe w myśl tego okólnika.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XX. **Kraków, dnia 13 lutego 1937** **Nr. 6.**

Cena abonamentu

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43. Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim., 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100 Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25

Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230 Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60



Echa tygodnia.

P. wicepremier Kwiatkowski odsłonił nam wreszcie program inwestycyjny rządu na rok 1937. Dowiedzieliśmy się więc, że na inwestycje publiczne poświęci rząd w r. 1937 kwotę 800 milionów złotych, dowiedzieliśmy się, że rząd nie poprzestanie na realizacji czteroletniego planu inwestycyjnego, ale zamierza rozciągnąć go do ram wielkiego, dziesięcioletniego planu, którego wysiłek finansowy sięgałby wielu miliardów złotych. Oczywiście, że potrzeba dokonania w Polsce wielkich inwestycyj nie może być kwestionowana. P. wicepremier naszkicował tylko trzy zasadnicze powody, dla których istnieje pilna konieczność inwestycyj: 1). Wzmocnienie obronności państwa łącznie z uwzględnieniem związanych z tym problemów wyposażenia technicznego i komunikacyjnego. 2). Uprzemysłowienie kraju, które umożliwi szybką absorbcję naszego wielkiego przyrostu ludności i zapewni wyzyskanie znajdujących się w kraju surowców. 3). Przebudowa gospodarcza, która winna zatrzeć różnicę między wschodem i zachodem i obniżyć koszta produkcji.

Podobnie, jak przed laty całą swą energię poświęcił p. wicepremier Kwiatkowski — podówczas jeszcze w charakterze ministra przemysłu i handlu — rozbudowie portu gdyńskiego, uważając ją nieomal za główny cel działań swego resortu, tak dziś zdaje się p. wicepremier koncentrować główne swe wysiłki na budowie wielkiego basenu przemysłowego w okręgu Sandomierza, która to budowa wraz z stworzeniem należytej sieci drogowej oraz rzecznej, łączącej ten okręg z innymi dzielnicami, doprowadzenie gazociągów i sieci elektrycznej wymagałaby 3 miliardów złotych.

P. wicepremier Kwiatkowski jest inżynierem i patrzy na strukturę gospodarczą kraju raczej okiem technika niż ekonomisty. Nie ulega wątpliwości, że przy bliższej analizie naszej rzeczywistości ekonomicznej znalazłoby się dla technika może tyle materiału co i dla ekonomisty. Nasze zacofanie ekonomiczne wynika przecież z naszego zacofania technicznego, z naszej biedoty inwestycyjnej. Ale technik przystępuje do tych zagadnień z cyrklem, z suwakiem i linią, tworząc plany i oceniając ich realność i użyteczność pod kątem możliwości technicznych, zaś ekonomista pyta przede wszystkim ile to kosztuje. Technik mówi: ten plan jest piękny. Ekonomista mówi: ten plan jest drogi.

Gdybyśmy mieli pieniądze — mielibyśmy i inwestycje. Nie zabrakłoby wtedy planów, wielkich, wspaniałych i pożytecznych. Problem gospodarczo-inwestycyjny Polski nie leży wszakże w płaszczyźnie planów inwestycyjnych, ale w płaszczyźnie ich sfinansowania w sposób, który by nie naruszył istotnych wartości gospodarstwa społecznego. Problem leży w tym skąd wziąć pieniądze, a nie w tym skąd wziąć plany.

Klasyczna teoria ekonomii uzależnia decyzję inwestowania od wysokości stopy procentowej. Celowość inwestycyj wiąże się tu z zagadnieniem rentowności. Zagadnienie rentowności zaś wiąże się z zagadnieniem stopy procentowej. Niska stopa procentowa stwarza warunki rentowności, te zaś stwarzają bodziec do inwestycyj. W momencie depresji, t. j. w okresie zaniku rentowności warsztatów produkcji i wymiany, kapitał ucieka z procesu produkcyjnego i kieruje się na rynek pieniężny. Wielka obfitość kapitałów na rynku pieniężnym naciska na

stopę procentową. Kredyt tanieje. Kapitaliście opłaca się bardziej wrócić do aktywnej gospodarki, aniżeli szukać lokaty na przeciążonym rynku pieniężnym. W ten sposób niska stopa procentowa stwarza warunki dla inwestycyj. Rozwój inwestycyj oznacza równocześnie przełamanie fali depresji i zapoczątkowanie okresu pomyślnej koniunktury.

Cytujemy ten sposób automatycznego finansowania inwestycyj przez gospodarstwo mimo, że zdajemy sobie sprawę z tego, że tu i ówdzie pojawią się głosy pełne sceptycyzmu na temat wartości teorii ekonomii klasycznej dla współczesnych stosunków ekonomicznych. Wszelako okazuje się, że kraje, które nie poszły za wskazaniami ekonomii klasycznej i próbowały problem inwestycyj rozwiązać mimo tych wskazań lub nawet wbrew nim, — wyszły na tym jaknajgorzej, natomiast kraje, nie wstydzące się uznawać wartości mądrych zaleceń — potrafiły się najszybciej dźwignąć z kryzysu. Przykład Anglii pozostanie chyba typowym dla udowodnienia wiecznej żywotności ekonomii klasycznej. Anglia rozporządzała olbrzymimi rezerwami gospodarczymi, wspaniałą kulturą gospodarczą obywateli i doskonałą organizacją gospodarstwa społecznego. Anglia mogła sobie zatem pozwolić na luksus poświęcenia dużych środków pieniężnych na cele inwestycyjne, które miałyby następnie doprowadzić do ożywienia gospodarczego całego kraju. Ale Anglia poszła właśnie starą, wypróbowaną drogą stwarzania warunków dla potanienia kredytu. Celem angielskiej polityki finansowo-gospodarczej było obniżenie stopy procentowej do najniższych granic, aby tani kredyt pchnął kapitalistów do inwestycyj. Tani kredyt ułatwił Anglii zresztą rozwiązanie problemu nietylko inwestycyjnego, ale i finansów państwowych: z taniego rynku pieniężnego czerpie państwo środki na pokrycie swych bieżących zapotrzebowań finansowych. Ideał taniego pieniądza przemienił się u Anglików w jakiś bałwochwalczy kult, w imię którego kształtuje się całą politykę finansowo-gospodarczą kraju. Dla pogłębienia fali taniości kapitału poszedł Neville Chamberlain,, angielski minister skarbu, aż tak daleko, że obniżył podatek dochodowy w r. 1933, — posunięcie, jakiegoby wielu z naszych ministrów skarbu zgoła nie pojęło.

Niska stopa procentowa okazała się naprawdę panaceum na wszystkie dolegliwości gospodarcze kraju. Fakt, że Anglia przeżywa od kilku lat okres niebywałej prosperity — zawdzięczać należy wyłącznie polityce taniego pieniądza.

Polska, oczywiście, nie jest Anglią i u nas jest napewno rzeczą znacznie trudniejszą osiągnąć w tak krótkim czasie choćby w przybliżeniu tak wielką płynność finansową, jak to ma miejsce w Anglii. Ale właśnie dlatego, że warunki pomyślnego kształtowania się stopy procentowej są w Polsce tak trudne, właśnie dlatego, że w Polsce panuje tak dotkliwy brak kapitałów — należy wszystko czynić w kierunku potanienia pieniądza, a nie w kierunku jego podrożenia. Podjęcie inwestycyj publicznych przez państwo w chwili, gdy brak jest warunków rentowności, gdy pieniądz jest w Polsce drogi, gdy kapitał ulokowany na procent w banku, w kasie oszczędności lub w papierach wartościowych daje więcej dochodu, niż kapitał, ulokowany w inwestycjach, gdy stopa procentowa jest wysoka — uważamy za plan zasadniczo chybiony. Wszystko, co doprowadzi u nas do potanienia kosztów kredytu, do wzmożenia fali pieniądza, do obniżki naturalnej stopy procentowej — będzie lepszą, bardziej celową i, przede wszystkim, bardziej opłacalną inwestycją, niż rzucenie setek milionów złotych na ruch inwestycyjny. Cóż to za wspaniała inwestycja byłaby np. reforma podatkowa, która w efekcie finansowym odciążyłaby życie gospodarcze o kwotę dajmy na to tylko 100 milionów złotych, a więc tylko o ósmą część tej sumy, którą p. wicepremier chce poświęcić na inwestycje? Jak wspaniałą i pożyteczną inwestycją byłoby np. przebudowanie od podstaw całej polityki gospodarczej — w sensie stwarzania bodźców i podniet dla inicjatywy prywatnej na polu gospodarczym i inwestycyjnym?

Aby dom zbudować trzeba naprzód wykopać miejsce na fundament. Aby stworzyć ruch inwestycyjny, trzeba naprzód oczyścić teren gospodarczy z nieużytków, szkodliwych przerostów, zdradliwych mokradeł i trzęsawisk.

O umożliwienie płatnikom wglądu do akt skarbowych

Obowiązująca Ordynacja Podatkowa nie zawiera, jak wiadomo, wyraźnych przepisów w przedmiocie umożliwienia płatnikom wglądu do akt skarbowych. Jakkolwiek w części poświęconej postępowaniu przy wymiarze podatku, ordynacja bardzo szczegółowo i wszechstronnie wyczerpuje wszelkie środki pozostające do dyspozycji władz skarbowych, celem stworzenia podstaw dla postępowania przy wymiarze podatków, nie uwzględnia jednak potrzeby ze strony płatników, potrzeby zorientowania się w uzyskanych w ten sposób materiałach. Przepisem, który ma zastąpić wgląd do akt, jest art. 101 ordynacji podatkowej przewidujący przed upływem terminu do wniesienia odwołania władze skarbowe obowiązane są do udzielania zgłaszającym się płatnikom lub ich pełnomocnikom ustnych informacji o podstawach wymiaru, przy czym władze skarbowe obowiązane są na prośbę pisemną płatnika udzielić mu na jego koszt — w terminie 7 dni od dnia wniesienia prośby — uzasadnienia wymiaru na piśmie. Mimo to wydają się niewystarczające uprawnienia powyższe przyznane płatnikom, którzy na pop... cie twierdzeń odwołania składać mogą wszelkie dowody pisemne, powoływać na koszt własny świadków i biegłych, celem stwierdzenia ściśle określonych okoliczności oraz przedstawiać do przejrzenia księgi handlowe, gospodarcze, zapiski, notatki, dokumenty, korespondencje itd. Poparcie bowiem twierdzeń odwołania jest szczególnie utrudnione wobec niemożności dokładnego zorientowania się w aktach płatnika. Ponadto odmownie są również traktowane prośby o udzielenie jakichkolwiek informacji z akt podatkowych, które były rozpatrzone przez Komisję Odwoławczą. W rezultacie powstaje zbędne nagromadzenie spraw wnoszonych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, mimo, że w znacznej ilości wypadków sprawę możnaby załatwić w Izbach Skarbowych. Stanowisko władz skarbowych wydaje się o tyle nieuzasadnione, że ordynacja podatkowa akcentuje wyraźnie nie tylko udział płatnika w postępowaniu wymiarowym, ale opiera wymiar w znacznej części na zeznaniach, wyjaśnieniach i dowodach z ksiąg i innych, składanych przez płatników. Skoro więc wymiary te opierają się przede wszystkim na danych pochodzących od płatników, nie zachodzi potrzeba osłaniania ich tajemnicą, tym więcej, że Ministerstwo Skarbu dementowało wszelkie pogłoski na temat rzekomego zorganizowania poufnych wywiadów o dochodach, zarobkach i trybie życia poszczególnych płatników.

W szczególności Ministerstwo Skarbu wyjaśniło niedawno na tle informacji o zorganizowaniu aparatu kontroli dla celów przestępstw skarbowych, iż nieprawdą jest, jakoby przy zorganizowaniu tego aparatu wydane zostały instrukcje ministerialne, nawołujące do prowadzenia poufnych wywiadów o dochodach zarobkach i trybie życia poszczególnych płatników. Jak wyjaśniło Min. Skarbu sposób zbierania informacji o dochodach poszczególnych płatników podatkowych przewidziany jest ściśle w obowiązującej ordynacji podatkowej i ma zastosowanie w tych wypadkach, gdy w stosunku do składanych przez podatników zeznań zachodzi niejasność, wymagająca wyjaśnień.

Względy powyższe niczem nie uzasadniają odmowy ze strony władz skarbowych wglądu do akt i przemawiają za zmianą dotychczasowych poglądów w tej mierze Min. Skarbu.

Jak słychać, w sprawie powyższej zwróciły się do Ministerstwa organizacje gospodarcze, celem spowodowania rewizji dotychczasowego stanowiska władz skarbowych i wydania polecenia okazywania płatnikom akt podatkowych. Jakkolwiek zmiana powyższa stanowiłaby całkowitą modyfikację dotychczasowego stanowiska władz skarbowych i być może utrudniłaby nieco, przynajmniej narazie, postępowanie władz skarbowych, byłaby ona niewątpliwie pożądana zarówno w interesie obrony praw płatnika, jak i z uwagi na ograniczenie spraw zbędnie dochodzących do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Należy przyspieszyć realizację postulatów paszportowych

„Gazeta Handlowa" pisze w tej sprawie:

Obowiązująca od połowy sierpnia ustawa z 14 lipca 1936 r. o paszportach, była jak wiadomo, niejednokrotnie już przedmiotem uwag krytycznych samorządu gospodarczego.

W szczególności sfery gospodarcze zwróciły uwagę na rozbieżności, zachodzące pomiędzy ustawą a rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 sierpnia 1936 r., w sprawie wykonania ustawy o paszportach. M. in. przepisy przewidywały w art. 13, że osoby wyjeżdżające zagranicę w celach handlowych otrzymują paszporty ważne na rok, za opłatą ustaloną dla okresu miesięcznego. Ponadto art. 14 ustawy uprawniał ministra spraw wewnętrznych do przyznawania ulg w opłatach paszportowych oraz całkowitego zwalniania od tych opłat w wypadkach wyjazdu w sprawach handlowych lub przemysłowych, których konieczność zaświadczy odnośny samorząd gospodarczy.

Mimo powyższych przepisów ustawowych rozporządzenie wykonawcze nie przewidziało wydawania paszportów ważnych w ciągu roku i uprawniających do wielokrotnych wyjazdów zagranicę. Powyższe ograniczenia znacznie utrudniły realizację przepisów ustawowych, narażając na duże trudności sfery handlowe, które w warunkach rozporządzenia wykonawczego zmuszone zostały do przedłużania co miesiąc paszportów, w praktyce bardzo niedogodnego, szczególnie w wypadkach wyjazdów nagłych.

Niezależnie od powyższych niedogodności sfery gospodarcze zwróciły uwagę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na sprawę wysokości opłat za paszporty przy wyjazdach zagranicę w celach handlowych oraz kwestię skrócenia postępowania przez upoważnienie wojewódzkich władz administracji ogólnej do decydowania o przyznawaniu zniżek w opłatach paszportowych. Z interpretacji przepisów ustawowych, jaką podało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych do wiadomości samorządu gospodarczego, wynika, że w chwili obecnej Ministerstwo nie zamierza skorzystać z uprawnień przewidywanych wyż. omówionym art. 14 ustawy o paszportach. W szczególności Ministerstwo powołało się na to, że sprawy postępowania uznać należy za załatwiane z należytym pośpiechem i „przynajmniej dotychczas nikt z zainteresowanych przeciwko obecnemu stanowi rzeczy nie demonstrował".

Tego rodzaju stanowisko Ministerstwa Spr. Wewnętrznych nie wydaje się uzasadnione, gdyż wystąpienia samorządu gospodarczego spowodowane były postulatami sfer przemysłowych i kupieckich, będących wyrazem nietylko żądań zgłaszanych przez poszczególne osoby zainteresowane, ale opinii ogółu sfer handlowych i przemysłowych. Powyższe wyjaśnienie ministerialne ponadto zapowiedziało możność wprowadzenia w przyszłość ewentualnych zmian zarówno co do trybu postępowania, jak i co do wysokości opłat. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zapowiedziało w szczególności możność skorzystania z ewentualnych uwag Zw. Izb Przem. Handlowych, nie wcześniej jednak aniżeli po roku obowiązywania nowych przepi-

sów paszportowych. Przypuszczać można, że opinia sfer gospodarczych nie ulegnie zmianie w okresie pozostającym do terminu zakreślonego interpretacją ministerialną, tj. do sierpnia rb. Powstaje tylko zagadnienie, czy ewentualne uwzględnienie postulatów sfer handlowych i przemysłowych będzie mogło nastąpić tylko w tym wypadku, jeżeli zainteresowani remonstrować będą przeciwko obecnemu stanowi rzeczy oraz jak należy rozumieć powyższe remonstracje.

Utrudnienia, z jakimi w dziedzinie przepisów paszportowych spotykają się sfery gospodarcze, są o tyle obecnie niezrozumiałe, że na straży zbędnego wywozu środków pieniężnych stoją obecnie przepisy dewizowe. Obowiązująca ustawa paszportowa liczyła się już z tymi przepisami, wprowadzając szereg udogodnień, nieznanych dotychczas przepisom paszportowym.

W związku z powyższym wydawałaby się uzasadniona rewizja stanowiska zajętego przez Ministerstwo w sprawie nieuwzględniania na razie postulatów sfer gospodarczych w sprawach paszportowych. Doświadczenia bowiem dotychczasowe zdają się być zupełnie wystarczające dla zreformowania obowiązującej praktyki administracyjnej w kierunku przystosowania przepisów rozporządzenia wykonawczego do zakreślonych ustawą o paszportach szerokich możliwości, uwzględnienia postulatów sfer gospodarczych.

Zeznania dla wymiaru podatku obrotowego i dochodowego
mają być złożone do 1-go marca.

Zeznania dla wymiaru podatków obrotowego i dochodowego za rok 1936 (na r. 1937) należy złożyć w terminie do dnia 1-go marca 1937. Osoby fizyczne obowiązane do złożenia zeznań o dochodzie powinny uiścić w tym samym terminie t. j. do dna 1-go marca 1937 zaliczkę w wysokości połowy podatku, od zeznanego dochodu.

Osoby, obowiązane do składania zeznań o dochodzie, które w wyznaczonym terminie zeznań tych nie złożą, powinny w powyższym terminie uiścić połowę podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy t. j. na r. 1936.

Osoby prawne (spółki z o. odp., spółdzielnie, spółki akc. itd.) składają obydwa rodzaje zeznań do dnia 1 maja br., zaś termin płatności zaliczki przypada do dnia 1-go czerwca br.

Do składania zeznań o obrocie zobowiązane są:

1) Przedsiębiorstwa handlowe, zaliczone do I-ej lub II-ej kategorii handlowej. Obowiązkowi temu podlegają także te przedsiębiorstwa, które z mocy ustawy winny były w r. 1936 posiadać II kategorię, lecz na podstawie ulg generalnych lub indywidualnych w dziedzinie świadectw przemysłowych, miały prawo do III. kategorii.

W niedzielę, dnia 14 bm. odbędzie się o godzinie **6'30 wieczorem** w lokalu Krak. Stowarzyszenia Kupców, ul. Grodzka 43

ZEBRANIE KUPIECKIE

na którym **Dr. Stanisław Frommer** wygłosi odczyt n. t.

„Zeznanie o dochodzie i obrocie"

Przypominamy, że do 1-go marca br. należy złożyć zeznania o pow. podatkach. Z uwagi więc na aktualność sprawy o liczny udział Członków Stow. w tem Zebraniu uprasza

Wydział Krak. Stowarzyszenia Kupców.

2) Przedsiębiorstwa przemysłowe od I—V kateg. przemysłowej.

3) Zajęcia przemysłowe (ekspedytorzy, wszelkiego rodzaju pośrednicy handlowi kat. I. i II. a i II. b).

4) Samodzielne wolne zajęcia zawodowe.

5) Wszelkie inne przedsiębiorstwa bez względu na wysokość kategorii świadectwa przemysłowego, jeżeli w roku 1936 prowadziły księgi handlowe lub też były obowiązane do ich prowadzenia na podstawie obowiązujących przepisów.

Do składania zeznań o dochodzie zobowiązani są:

1) Wszystkie wymienione wyżej przedsiębior-

stwa i zajęcia, które są obowiązane zarazem do składania zeznań o obrocie.

2) Osoby, których dochód płynie z nieruchomości gruntowej, przekraczającej 100 ha.

3) Właściciele domów mieszkalnych, składających się z więcej, niż 20 izb.

4) Osoby prawne i fizyczne, prowadzące księgi handlowe, lub gospodarcze, bez względu na wysokość osiąganego dochodu lub poniesionych strat.

P. S. Dodajemy, że spodziewane — choć nie pewne — jest wydanie zarządzenia o prolongacie terminu dla składania zeznań o **dochodzie** przez przedsiębiorstwa prowadzące księgi handlowe do dnia **1. maja.**

Kronika.

INOWACJE W SKARBOWOŚCI.

W nadchodzącym roku budżetowym 1937-38 przewidziane jest usprawnienie pracy w urzędach podatkowych przez zastosowanie urządzeń mechanicznych. Urzędy skarbowe otrzymają arytmometry o napędzie elektrycznym, maszyny „adrema" do automatycznego wypełniania druków, wysyłanych do płatników. Mechanizacja pracy w skarbowości uniemożliwić ma nadużycia i zmniejszyć pomyłki rachunkowe przy wysyłaniu nakazów płatniczych, co stawało się częstokroć powodem zbędnych interwencyj.

Nieprzerwany rozwój P. K. O. w r. 1936.

Z przemówienia p. Prezesa P. K. O. Dr. H. Grubera, wygłoszonego w dniu 21. I. 1937 r. wynika, że:

Ogólna suma wkładów wzrosła w roku 1936 w porównaniu z rokiem poprzednim o zł. 13.981.942.60 i osiągnęła sumę 895,7 miln. zł.

Dział oszczędnościowy wykazuje w roku sprawozdawczym nieznaczną różnicę wkładów, wynoszącą 13 miln. zł.

Ogólna suma wkładów oszczędnościowych osiągnęła na koniec 1936 r. sumę 663,7 miln. zł. Liczba książeczek oszczędnościowych wzrosła w roku sprawozdawczym o prawie 400 tys., osiągając na koniec r. 1936, 2.287.000.

W obrocie czekowym globalna suma obrotów wzrosła o 576 milionów zł. i wynosiła 28,1 miliarda zł.

Stan wkładów na kontach czekowych wynosił na ultimo roku sprawozdawczego 231,9 miln. zł., a więc w porównaniu z końcowym stanem z 1935 r. wzrósł o 29,6 miln. zł.

Z ogólnej sumy obrotu czekowego w wysokości 28,1 milrd. zł. na obrót gotówkowy przypada 6,8 milrd. zł., zaś na obrót bezgotówkowy 21,3 milrd. zł.

Na uwagę zasługuje również zapoczątkowana w tym roku akcja kredytowania drobnego kupiectwa,

która ze względu na dogodne warunki spotkała się z wielkim uznaniem ze strony zainteresowanych sfer.

Dział inkasa weksli przyjął 425 tys. weksli na globalną sumę 61,5 miln. zł., w porównaniu zatem z rokiem poprzednim dział ten wykazuje wzrost weksli inkasowych o 73 tys. sztuk.

P. K. O. obniżyła stawki od inkasa.

Od 1 lutego r. b. PKO obniżyła stawki prowizyjne od inkasa weksli i innych dokumentów wierzytelnościowych.

W Warszawie opłata inkasowa według nowej taryfy wynosi ¼% (najmniej 30 gr.), przy inkasie zamiejscowem, które obejmuje główne ośrodki życia gospodarczego, a więc: Katowice, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań i Wilno — prowizja wynosi tylko ½% (najmniej 50 gr. od sztuki).

W innych miejscowościach kraju opłata uzależniona jest od wysokości inkasowanej sumy.

Zainkasowane kwoty wpłacane są bezpośrednio i niezwłocznie na konta czekowe zleceniodawców.

Odpowiedzialność pośrednika przy eskoncie wekslowym.

Pośrednik, który oddając weksle do eskonta eskonterowi zapewnia go o wypłacalności osób podpisanych na wekslu odpowiada mu osobiście za sumę wekslową, jeżeli te okażą się następnie nieistniejącymi. (Orzeczenie Izby Cywilnej Sądu Najwyższego (sek. II) Nr. C. II. 1507/34).

Prowadzenie handlu jednocześnie na rachunek własny i cudzy nie stanowi przeszkody do ustalenia podatku od obrotu w myśl art. 5, pkt. 5 ustawy o podatku przemysłowym poz. 110/32 Dz. Ust. także wówczas, gdy przedmiotem pośrednictwa handlowego są towary tej samej firmy, której towary są równocześnie przedmiotem handlu towarowego. (Wyrok N. T. A. z dnia 7. 10. 1936 r. L. rej. 1647/34).

Z KRONIKI ŻAŁOBNEJ.

Bł. p. HENRYK FRÄNKEL.

Onegdaj zmarł w Krakowie błp. Henryk Frankel, przemysłowiec i jedna z bardzo znanych i sympatycznych postaci w życiu gospodarczym naszego miasta. Obdarzony wybitnymi zdolnościami i wiedzą fachową, stworzył bł. p. Zmarły szereg znacznych placówek przemysłowych. Ale nie tylko w dziedzinie pracy czysto zawodowej dał się bł. p. Zmarły poznać z najlepszej strony. Instytucje charytatywne i społeczne zawdzięczały Mu ogromny swój rozwój, a nierzadko i całe swe istnienie. Wspaniałym pomnikiem szlachetnej ofiarności Zmarłego jest ogromny gmach szkoły „Ognisko Pracy" w Krakowie, który to gmach wybudowany został niemal wyłącznie sumptem bł. p. Henryka Fränkla.

Wydział i Prezydium Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, które miało zaszczyt zaliczać bł. p. Zmarłego w szeregi swych członków, wyraża na tej drodze serdeczne współczucie osieroconej Rodzinie.

* * *

Onegdaj zmarł błp. Salomon LUKSNER, jeden z najstarszych Członków Krak. Stowarzyszenia Kupców. Błp. Zmarły cieszył się wśród szerokich sfer kupiectwa najlepszą opinią uczciwego kupca, dobrego Kolegi, czułego na biedę ludzką filantropa.

Osieroconej Rodzinie przesyła tą drogą wyrazy serdecznego współczucia

Wydział Krak. Stowarzyszenia Kupców

Przyjmowanie zgłoszeń wywozowych oraz wydawanie zaświadczeń walutowych

„Monitor Polski" z dn. 27. bm. publikuje zarządzenie ministra przem. i handlu z dn. 22. bm. w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych. Zarządzenie ustala następujący wykaz instytucyj, do których należy składać zgłoszenia wywozowe i które będą doręczać eksporterom zaświadczenia walutowe (w poniższym zestawieniu instytucyj podane są tylko ich nazwy) — bez towarów, podpadających pod ich kompetencje — z wyjątkiem Polskiego Instytutu Rozrachunkowego, którego kompetencje określone są dokładnie według zarządzenia: 1. Polski Instytut Rozrachunkowy w Warszawie oraz jego delegatury — na wszystkie towary z wyjątkiem: żelaznych wyrobów hutniczych, produktów naftowych, wyrobów przemysłu metalowego przetwórczego, wełny czesanej, przędzy czesankowej oraz wyczesków i odpadków wełnianych, papieru, tektury wszelakiej, bibułki papierosowej, obić papierowych drewna okrągłego, liściastego i iglastego, drewna opałowego, materiałów drzewnych tartych iglastych i liściastych, kopalniaków, podkładów kolejowych i sliprów iglastych i liściastych, wszelkich materiałów ciosanych, papierówki: świerkowej, jodłowej, sosnowej i osikowej w szczapach i okrąglakach, mebli giętych i ich części, wikliny, łyka z drzew, dykt i fornierów, ryżu łuszczonego i pochodnych, zboża, przetworów zbożowych, słodu, strączkowych, nasion oleistych, nasion koniczyny i innych nasion, zwierząt gospodarskich żywych i bitych, mięsa, wszelkich przetworów mięsnych, słoniny, smalcu, drobiu żywego i bitego, dziczyzny, cukru, jaj, masła i sera, melasy i wysłodków buraczanych, przetworów ziemniaczanych, cementu wszelkiego: 2. Polska Konwencja Węglowa w Katowicach; 3. Związek Eksportowy Polskich Hut Żelaznych w Katowicach; 4. Polski Związek Przemysłowców Metalowych w Warszawie; 5. Unia Polskiego Przemysłu Górniczo - Hutniczego w Katowicach; 6. Polski Eksport Naftowy we Lwowie; 7. Związek Przemysłu Chemicznego R. P. w Warszawie; 8. Konwencja Przędzalń Wełny Czesankowej w Polsce w Łodzi; 9. Syndykat Eksportu Odzieży w Łodzi; 10. Związek Papierni Polskich w Warszawie; 11. Naczelna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie; 12. Komitet Eksportowy Materiałów Tartych w Warszawie; 13. Komitet Eksportowy Papierówki w Warszawie; 14. Komitet Eksportowy Sliprów i Podkładów w Warszawie; 15. Komisja Parytetowa przy Zrzeszeniu Zw. Właścicieli Lasów w Warszawie; 16. Komitet Eksportowy Dykt w Warszawie; 17. Polsko - Gdański Przemysł Ryżowy w Krakowie; 18. Związek Eksporterów Zboża R. P. w Poznaniu; 19. Polski Związek Eksporterów Bekonu i artykułów Zwierzęcych w Warszawie; 20. Polski Związek Eksporterów Drobiu w Warszawie; 21. Związek Zawodowych Zrzeszeń Eksporterów Jaj w Warszawie; 22. Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie; 23. Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego w Warszawie; 24. Bank Cukrownictwa S. A. w Poznaniu; 25. Związek Zachodnio - Polskiego Przemysłu Cukrowniczego w Poznaniu; 26. Ogólnopolskie Zrzeszenie Przemysłowców - Eksporterów Przetworów Ziemniaczanych w Poznaniu; 27. Zrzeszenie Producentów Przędzy Bawełnianej w Polsce, w Łodzi; 28. Związek Eksporterów Przemysłu Włókienniczego w Bielsku; 29. Związek Polskich Fabryk Portland - Cementu w Warszawie; 30. Związek Przemysłowców w Białymstoku; 31. Związek Hut Szklanych w Polsce w Warszawie; 32. Dyrekcja Państwowego Monopolu Solnego w Warszawie.

Komisja Obrotu Towarowego może według uznania, w wypadkach wyjątkowych przyznać Polskiemu Instytutowi Rozrachunkowemu i jego delegaturom prawo doręczenia zaświadczeń walutowych na artykuły zasadniczo wyłączone z pod kompetencji P. I. R.

Zaświadczenie walutowe służy do jednorazowej odprawy celnej lub skarbowej. Przy odprawach towarów, których wartość nie przekracza 50 zł. nie wymaga się przedstawiania zaświadczeń walutowych.

Za wystawienie zaświadczenia walutowego Komisja Obrotu Towarowego pobierać będzie następujące opłaty: od transportów wagi do 15 tys. kg. wraz z bezpośrednim opakowaniem: a) węgla, koksu i brykietów oraz drewna opałowego — zł. 0.50; b) od wszelkich innych towarów przy wartości wyższej — zł. 1,00; o ile transport, związany z jednym zaświadczeniem walutowym przekracza wagę 15 tys. kg., wówczas od każdych następnych rozpoczętych 15 tys. kg. pobierana jest opłata według wyżej podanych norm.

Omawiane zarządzenie Min. Przem. i Handlu wchodzi z dniem 1 lutego rb. Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Min. Przem, i Handlu z dnia 15 maja r. ub. w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych w brzmieniu późniejszych zarządzeń z dn. 4 czerwca i 2 lipca r. ub.

Kierowanie interesantów do Ministerstwa Skarbu

Okólnikiem Ministerstwa Skarbu z 17 grudnia 1936 L. B. P. 27/36 unormowana została sprawa kierowania interesantów do Min. Skarbu. Wychodząc z założenia, że nawet w tych sprawach, które są zastrzeżone do kompetencji ministra Skarbu powzięcie decyzji wymaga uprzedniego przedstawienia wniosku Izby Skarbowej Min. Skarbu poleciło bezwarunkowo zaniechać kierowania interesantów bezpośrednio do

Ministerstwa Skarbu. Izby skarbowe i urzędy, znając sposób urzędowania Min. Skarbu powinny pouczać nawet tych interesantów, którzy z własnej inicjatywy zapowiadają wyjazd do Min. Skarbu, że wyjazd taki jest bezcelowy i spowoduje tylko niepotrzebne koszty, gdyż Min. Skarbu przed otrzymaniem sprawozdań z Izby Skarbowej nie podejmuje decyzji.

ZASADY SPORZĄDZANIA INWENTARZY

w przedsiębiorstwach handl. i przemysłowych

Międzyizbowa Komisja Skarbowa na zebraniu w dniu 14 grudnia 1936 r. omawiała sprawę zasad sporządzania inwentarzy w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych. Między innymi omawiano termin sporządzenia inwentarza. Komisja wypowiedziała się za przyjęciem terminu co najmniej 2-miesięcznego od dnia sporządzenia bilansu. Rewizja inwentarzy przez władze skarbowe może mieć wobec tego miejsce dopiero w marcu. W wypadku wcześniejszej rewizji można przedstawić władzy skarbowej tylko bruliony inwentarza, które winny być sporządzane odrazu z rozpoczęciem nowego roku gospodarczego. Sporządzanie inwentarza winno się odbywać zasadniczo z natury, a o ile księgi są w ciągu roku uzgadniane, to na podstawie ksiąg. Niektóre przedmioty należy wykazywać grupowo, w sumach ogólnych. W inwentarzu winno być dozwolone powoływanie się na inne książki pomocnicze i dokumenty, np. na książkę wekslową. Surowce, materiały pomocnicze i rzeczy, które się nabywa, trzeba wyceniać według kosztu nabycia. Natomiast ceny niższe możnaby umieszczać przy wycenianiu towarów do inwentarza w tym wypadku, jeżeli przedsiębiorstwo sprzedaje je poniżej ceny zakupu. Niedopuszczalnym przy tym byłoby obniżanie cen przed końcem okresu, celem niższego wycenienia inwentarza. W ten sposób punktem wyjścia przy sporządzaniu inwentarza byłaby faktyczna wartość towarów w dniu jego sporządzania.

Zasady sporządzania inwentarzy omawiano następnie na konferencji w Ministerstwie Skarbu w dniu 15 grudnia 1936 r.

Wydawca Zw. Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. N. Józef Haller
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków Grodzka 62. Telefon 104-12.